



pitna voda iz pipe

Borut Tavčar | pon, 22.03.2010 14:56

[natisni] | [pošlji] | [A](#) [A](#)

Ljubljana - Ob 22. marcu, svetovnem dnevu vode, čedalje bolj sprejete kot najpomembnejše strateške surovine 21. stoletja, v Sloveniji ugotavljamo, da smo bogata država. To prinaša napoved lepše prihodnosti, a tudi številnih mogočih težav. »Čas je, da gospodarstvo spozna, da se voda da prodajati. Zakaj se Slovenija ne oglašuje kot dežela vode, ne s sloganom čutim Slovenijo?« je med drugim vprašala **Lučka Kajfež Bogataj**. Težave pa so v razdrobljenosti na 210 občin in malo manj komunal in v tujih pritiskih.

Jože Uhan iz Agencije za okolje (Arso) je povedal, da primerjava zadnjih dveh vodnobilančnih izračunov v Sloveniji (1961-1990 in 1971-2000) nakazuje povečanje izhlapevanja za 11 odstotkov in zmanjšanje površinskega odtoka vode za šest odstotkov. Zmanjševanje odtoka pa že desetletja nakazuje tudi letna rečna bilanca Slovenije.

»Količinsko stanje podzemnih voda za napovedovalno obdobje 2006-2015 je kljub nekaterim težavam z oskrbo in lokalnim negativnim trendom gladin še vedno za vse pripovršinske vodonosnike 21 teles podzemne vode v Sloveniji ocenjeno kot dobro. Za leto 2006 smo ocenili 922 milijonov kubičnih metrov razpoložljivih količin vode oziroma 457 kubičnih metrov podzemne vode na prebivalca. Odvezete količine, 192 milijonov kubičnih metrov vode, so predstavljale 21 odstotkov skupnih razpoložljivih količin podzemne vode v državi,« je povedal Uhan. Po poročilu Evropske agencije za okolje (EEA) v Sloveniji porabimo 61 kubičnih metrov vode na prebivalca na leto.

Tudi po podatkih EEA je Slovenija bogata z vodnimi viri in glede na vodno bogastvo celo ena najbogatejših držav v Evropi. Po ozemlju Slovenije se samo v rekah in potokih na leto pretoči okoli 34 milijard kubičnih metrov vode. Po skupni količini vode na prebivalca Slovenija skoraj štirikrat presega evropsko povprečje. Večina slovenskih rek izvira v alpskem in predalpskem svetu, prav v zgornjem delu rek pa je še vedno čista, pitna voda.

Coca Cola naše vode ne bo dobila

V veliko tranzicijskih državah in državah v razvoju so praktično vse vodne vire zakupile velike mednarodne korporacije, kot so Nestle, Coca Cola, Pepsi in podobne. Na vprašanje, koliko je to možen scenarij za naše vode, glede na to, da naša vodovodna in pijačarska podjetja večinoma niso v najboljšem kapitalnem stanju, na ministrstvu za okolje in prostor (MOP) odgovarjajo, da še nobene

koncesije za rabo vode pri nas ni dobilo tuje podjetje. Spisek vseh koncesij je na spletu (http://www.mop.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/okolje/zakon_o_vodah/). V predpisih sicer za tuje koncesionarje niso predvidene kakšne dodatne zahteve.

Na zeleni okrogli mizi Voda in naše prilagoditve na podnebne spremembe je **Mitja Bricelj** z MOP povedal, da so nekateri pomen vode že dobro spoznali, tudi stroškovnega. Barcelona tako na mesec za vodo plača 22 milijonov evrov, ker nima svojega vira, temveč morajo vodo voziti od drugod.

Dušan Plut s Filozofske fakultete je dodal, da planetarni ekosistemi opravijo toliko storitev, da bi, če bi jih morali plačati z denarjem, porabili več, kot znaša svetovni bruto družbeni proizvod.

»Močvirja ob tem zaležejo za 14.000 dolarjev na hektar, polja pa zgolj za 200 dolarjev na hektar. To zavedanje bo ključno zaznamovalo prvo polovico 21. stoletja,« je prepričan Plut.

Izvoz? Raje ne

Lučka Kajfež Bogataj je prepričana, da bi za to zavedanje morali storiti kaj več. *»Če lahko stokrat na dan vidim oglas za prašek, bi lahko vsaj dvakrat videla tudi oglas za okolju prijazno ravnanje,«* je dejala. Opraviti bi morali tudi dodatne raziskave podnebnih sprememb, določiti, čigava je voda (ali od gospodarstva, okolja, obrambe ali zdravstva) in koliko stane, ter opredeliti možnosti, da jo bo kdo prišel vzeti s silo.

Po njenem bi lahko v prihodnjih desetletjih postali izvozniki vode. Na vprašanje, ali podpirajo načrte izdatnejšega črpanja pitne vode in nastop na tujih trgih, pa so na ministrstvu za okolje odgovorili, da izdatnejšega črpanja vode nikakor ne podpirajo. Pri podeljevanju pravic morajo namreč upoštevati načelo trajnostnega razvoja ter njen vpliv na okolje. *»V določenih letnih časih se že srečujemo s pomanjkanjem vode na nekaterih območjih Slovenije,«* pravijo.

To pa še ne odpravlja težav, ki jih pomenijo (pre)številne občine. Plut je dejal, da vsaka zase načrtujejo sisteme za vodo. **Lidija Globevnik**, predsednica društva vodarjev Slovenije, je nezavedanje pomena vode ponazorila še s pozidavanjem vodnega prostora. *»Vsaka občina gradi poslovne cone, ceste in nova naselja. Težave s poplavami in sušami bodo tako le še hujše,«* je dejala Globevnikova. Bricelj pa je dodal, da je prepoved vode v plastenkah celo na MOP polovica zaposlenih prepoznala kot kratenje pravic.

Iz ponedeljkove tiskane izdaje Dela

Povezani dokumenti

Komentarji [2]

na strani: [osveži] [starejši prej]

Za komentiranje morate biti prijavljeni.

Se nimate uporabniškega imena in gesla? Registrirajte se!

Rajko

22. marec 2010 ob 10:19:40

y

Rajko

22. marec 2010 ob 10:19:35

Lidija Globevnik, predsednica društva vodarjev Slovenije.....

Pametneje bi bilo, če bi od začetka samostojnosti do danes, prikazovali realno stanje voda in delo vodarjev na in okoli teh voda. Vse skupaj gre v pozidavo, brez vsake pameti in razmišljanja o naših potomcih. Škoda besed, vsaka pohvala pa tistim, ki vsaj prostovoljno skrbijo za čiščenje odpadkov iz naših rek, jezer, itd.